

zója maradt 2003. évi nyugdíjba vonulásáig. A több mint 40 éves pályafutása alatt az öntészet és a minőségirányítási szakma szorosan összekapcsolódott. 1982-ig technológusként, közben vasöntődei technológia vezetőként dolgozott. Az öntvények gyártás-tervezését, vállalásának technológiai előkészítését, korszerű gyártástechnológiák bevezetését (pl. furángyártás magkészítés) végezte. 1973-tól a RÁBA öntvények, a számítógépes irányítási rendszer, az amerikai piacra szállított fékdob és acélöntvények anyagspecifikációjának adaptálását végezte.

1982-ben vállalati pályázat útján minőségbiztosítási főosztályvezetőnek nevezték ki. Ezt követően nyugdíjba vonulásáig a kispesti gyár minőségirányítási vezetőjeként dolgozott, nyugdíjazása után a cégnél minőségirányítási tanácsadóként tevékenykedik. 1995-ben irányításával – szakcég bevonásával – kiépült a gyár minőségirányítási rendszere, megszerzték a TÜV CERT tanúsítványt, amelyet napjainkig – kiegészülve ISO/TS 16949 járműipari elemekkel és a környezetirányítási rendszerrel – eredményesen auditáltatnak.

A kispesti gyár 2001. decemberi tulajdonosváltásánál tagja a magyar tulajdonosi menedzsmentnek. A piaci körülmények kedvezőtlen alakulása miatt a fellendülés 2007-ben megtorpant, és ezután a jogutód Hoffer

Acélöntő és Szolgáltató Kft. néven működő cégnél tevékenykedett.

Ma is kiemelt tisztelettel és köszönettel emlékezik meg az öntészeti és minőségirányítási szakmákban őt segítő elődeiről, tanítómestereiről: *dr. Nándori Gyula* professzorról, *Aschner Gábor*, *Berényi József*, *Krachun István*, *Ispán Olivér* minőségi és öntő szakemberekről.

Az OMBKE-nek 42 éve tagja. Alapító tagja volt 1972-ben a Fialalokat Szervező Munkabizottságnak (FISZEMUBI). Ebben az időszakban sok fiatal kapcsolódott be az egyesület életébe, akik ma meghatározó személyiségei a szakmának. 40 éves tagságáért Soltz Vilmos-emlékérmet kapott. Tagja a Magyar Minőség Társaságnak (MMT).

NEKROLÓGOK

Dr. Buray Zoltán (1919–2011)

Újabb nagy veszteség érte a magyar alumíniumipart jelentős személyiségének távozása miatt. 2011. február 5-én életének 92. évében elhunyt dr. Buray Zoltán.

Az egykori piarista diák a József Nádor Műegyetemen 1943-ban nyert gépészmérnöki oklevelet, majd 1943–1945 között katonai szolgálatot teljesített.

A háború után a Műegyetem Mechanikai Technológiai Tanszékén tanársegédként anyagvizsgálattal foglalkozott. 1950-től a Könnyűfémipari Kutató Intézet, majd a Fémipari Kutató Intézet munkatársa, tudományos tanácsadója, a hegesztéstechnológia laboratórium-vezetője volt, 1982-ben történt nyugalmába vonulásáig. Kutatómunkája mellett az egyetemi doktori, majd a műszaki tudományok kandidátusa, és a PhD-fokozatot is megszerezte.

Kutatási tevékenysége középpontjában a könnyűfémek, elsősorban az alumínium és ötvözetek hegesztési technológiája és a hegesztett könnyűfém-szerkezetek tervezési-méretezési problémái álltak. Jelentős nemzetközi ered-

ményeket ért el az alumínium hegesztésének és hegesztett kötéseinek vizsgálata terén, új hegesztőpálcákat és hegeszthető ötvözeteket kísérletezett ki.

Nagy szakirodalmi tevékenységet fejtett ki, amelyet könyvrészleteken, egyetemi jegyzeteken túl mintegy 130 szakcikk, továbbá hét szabadalom – melyekben feltaláló volt – is bizonyított. Életét és munkásságát több kitüntetéssel, közöttük kormánykitüntetéssel is elismerték.

Az OMBKE-nek 1949 óta volt tagja, részt vett az egyesület konferenciáinak, tanácskozásainak rendezésében, előadások tartásával is. Tagja volt a GTE hegesztési szakosztályának. 40 és 50 éves egyesületi tagságáért Soltz Vilmos-emlékérmet kapott.

Temetésére a Farkasréti temetőben, szülei sírjában került sor. Egykori munkatársai és barátai ezúton kívánnak neki utolsó

Jó szerencsét!

-ok-

Kálmán Béla

(1946–2011)

Gyorsan körbefutott a szomorú hír, hogy Kálmán Béla okleveles kohómérnök, a Qualital cégcsoport MÖSZ-díjas nyugalmazott műszaki igazgatója életének 65. évében 2011. március 13-án elhunyt.

Kálmán Béla 1946. február elsején a Veszprém megyei kis községben, Vanyolán született. Az általános iskolát helyben végezte, a középiskolát a győri Gépipari Technikum közlekedési gépész szakán. 1964-ben beiratkozott a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemre. Itt a kohómérnöki kar, metallurgiai szak, öntő ágazatán tanulta a szakmát. Kohómérnöki diplomáját 1969-ben szerezte meg.

Akkoriban Apcon a Csepel Művek új gyára, a Qualital Könnyűfémöntöde a friss diplomásokat, Bélát és három évfolyamtársát tárt karokkal fogadta. Ő technológusként kezdte pályáját, első sikereit a kokillaöntödében a MAN-liscenc alapján gyártott alumínium motoröntvények technológiai finomításával érte el. 1972-ben a Technológiai Osztály vezetőjévé nevezték ki, ahol irányításával számos új öntvény került programba. Rövidesen a közúti motoröntvények gyártásának országos szakértelmévé vált.

Újabb sikeres munkái közül említhető a nagysorozatú, különösen precíz öntést megkívánó, 300 bar nyomást is bíró Wagner-festékszóró öntvénycsalád.

A kilencvenes évek elején a Qmetal Kft. főmunkatársa, a Qualital Kft. ügyvezető igazgatója, a B. T. Holding Qualiform Kft. műszaki és kereskedelmi igazgatója, 2007 januárjától a cég műszaki igazgatója volt. 2010-ben már nyugdíjasként, betegségével küzdve is dolgozott.

Rendszeresen foglalkozott az egyetemi hallgatók és ifjú mérnökök munkájával, oktatásukkal, elmenetelükkel. Számos főiskolai, egyetemi szakdolgozat, diplomaterv készült önzetlen irányítása alatt. Az egyesületi munkára is jutott ideje, 1976-tól a helyi csoport vezetőségi tagja volt.

Temetésén – a nagyon szeretett Vanyolán – családja, rokonai, kollégái búcsúztatták. Március 25-én, gyászszakestélyén is részt vettek szakosztályunk vezető képviselői.

Fájó szívvel, emlékedet megőrizve búcsúzzunk, és kívánunk utolsó

Jó szerencsét!

 Fogarasi Béla

Altnéder János

(1919–2011)

Gyász híreinkben már tudósítottunk haláláról. Ezúton tisztelettel fejet hajtunk kohómérnök kollégánk életműve előtt, aki 92 évesen, 2011. október 7-én egy mérnökdiasztia tagjaként távozott. Anyai dédapja, nagyapja és édesapja Selmecebányán végzett, ő 1942-ben Sopronban, fia pedig 1970-ben Miskolcon kapott kohómérnöki oklevelet.

Hosszú élete során 12 évet Ózdi Kohászati Üzemekben, 20 évet a Dunai Vasműben dolgozott, majd 6 évet a Kohászati Gyárépítő Vállalatnál. 1980-ban ment nyugdíjba. 1986–1990 között az Energiagazdálkodási Intézetben volt nyugdíjas szakértő.

Munkája során mindvégig az energiagazdálkodás és a tüzeléstechnika szakterületét művelte. Kedvenc témája az ipari kemencék energiafogyasztásának csökkentése volt.

Jelentős szakmai sikereket ért el Ózdon a gázgenerátor üzemeltetése, Dunaújvárosban a Martin-kemencék tüzeléstechnikájának fejlesztése, később pedig különféle hőcserélő berendezések tervezése által. Eredményes munkáját több Kiváló Dolgozó és Kiváló Újító Kitüntetés is jelzi.

Üzemi munkája mellett Ózdon a

technikumban, a Miskolci Egyetem esti tagozatán, Dunaújvárosban pedig a kohóipari technikumban, majd a főiskolán tüzeléstant, kemenceépítést tanított és jegyzeteket is írt.

Számos cikke jelent meg a Kohászati Lapokban. Egyesületünknek 1956 óta, 55 éven át volt tagja, rendezvényeink résztvevője. Szakmai könyvtárát egyesületünknek adományozta, melyet a Kohászati Múzeumban helyeztünk el és katalogizáltunk.

Egyenes jellemű, rendkívül szorgalmas, jó kolléga volt. Szakmai és világnézeti meggyőződéséhez mindig korrekteen tartotta magát akkor is, ha az esetenként hátrányt jelentett számára.

Mélyen vallásos, katolikus családjában feleségével négy gyermeket neveltek fel. Megérte 13 unokája és 15 dédunokája születését is.

Hamvait – méltó szertartás mellett – 2011. október 28-án a szülőföld, Sopron földjébe helyezték.

Kedves János, mint tanítványod is, a magyar kohásztársadalom nevében búcsúzzom. Isten Veled! Nyugodj békében! S ezzel mondunk utolsó

Jó szerencsét!

 Dr. Takács István

Schultheisz Gyula (1928–2011)

1928. január 21-én született Bonyhádon. Elemi iskoláit az ottani református iskolában végezte, majd 1948-ban az Evangélikus Gimnáziumban érettségizett. Még ebben az évben beiratkozott a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem soproni karának kohász tagozatára. Az egyetem nevének többszöri megváltoztatása után 1952 júliusában a Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetem Kohómérnöki karán, a technológus szakon végzett.

A MASZOBAL Székesfehérvári Alumínium Hengerművében kezdett dolgozni 1952. augusztus 1-jétől. 1953. január 1-jétől a hengermű üzemvezetője lett. Több új termék gyártását is megkezdte ebben az időben a Hengermű, pl. gázpalackok és tubusok gyártásához tárcsákat, árammérőhöz szalagot. Bevezették a gyorslágyítást, a hűtőgépekhez kidolgozták a csőjáratos lemezek gyártását. Számos kísérletet végeztek az alumínium termékek közötti állapotának (félkemény, negyedkemény állapot stb.) elérésére. Közben feladata volt az ifjú, éppen végzett szakemberek betanítása. Az 1956-os forradalom után leváltották, alacsonyabb munkakörbe helyezték. Ez időponttól a technológiai alapok, technológiák kidolgozása volt a feladata. Tíz éven keresztül hengerész szakmunkásokat oktatót, számukra társszerzővel tankönyveket írt. A BKL-ben megjelent szakcikkei is bizonyították képzettségét és rátermettségét.

A kemény munka eredményeként 1967-ben a Kőfém Termelési Főosztályának lett a vezetője, ahol jelentős szerepe volt a vállalat tőkés exportjának megszervezésében.

1974 nyarán kapott megbízást a

présművet, a húzóművet és a préskóvácsművet magába foglaló Présmű Gyáregység vezetésére.

1982-ben a Kereskedelmi Főosztály vezetője lett. 1983-ban Ausztriában a Hungaloxnál cégvezetőnek nevezték ki, legfontosabb feladata a magyar áruk pontos szállításának megszervezése volt. 1989-ben egy rövid időre nyugdíjba ment, majd visszahívták Bécsbe az utódok betanítására, amin 1993-ig, végleges nyugdíjba vonulásáig dolgozott.

Munkája alapján sokszor részesült Kiváló Dolgozó és Kiváló Újító kitüntetésben, egy alkalommal a Nehézipar Kiváló Dolgozója elismerést kapta.

1950 óta az OMBKE tagja, az 1955-ben a Székesfehérvári Könnyűféműben megalakult üzemi csoport alapítója 11 társával együtt.

Háromszor kapta meg a Sóltz Vilmos-emlékérmet, egyszer az Egyesületi Munkáért-plakettet. Példamutató egyéniségének, szakmáértettségének eredménye családja körében is jelentkezik, lánya és veje szintén kohómérnök. A családon belüli kitüntetése: „Imádni való nagypapa és dédi”.

Valamennyiünket elszomorított az újságban talált gyászjelentés:

„Szomorúan értesítjük mindazokat, akik ismerték és szerették, hogy Schultheisz Gyula okl. kohómérnök életének 84. évében, 2011. november 19-én elhunyt. Végakarátának megfelelően szűk családi körben temették el. Gyászoló család.”

Ismertük és szerettük, ezért az értesítést szomorú szívvel olvastuk, és szakmánk búcsúszavaival mondtuk:

Jó szerencsét Gyula bátyánk!

 Csömöz Ferenc

Dr. Schippert László (1932–2011)

Dr. Schippert László okl. kohómérnök 1932. január 2-án született Felsőgallán. A középiskolát Tatán és Kécskeméten végezte, ahol 1950-ben érettségizett. 1950-től Miskolcon volt kohómérnök-hallgató, és 1954-ben kapott fémkohómérnöki oklevelet.

1954–55 között a Csepel Művek Fémművében tuskóöntéssel, 1956–57-ben a taskenti Kábelgyárban vékony- és finomhuzalhúzással, majd 1958–61 között a Székesfehérvári Könnyűféműben lemezhengerléssel foglalkozott. 1962–63-ban a NiM színesfémipari főosztályán területi főmérnök, 1964–73 között a Székesfehérvári Könnyűfémű főmérnöke volt. Vezetése alatt dol-

gozták ki a Szovjetunióból hozott mintára a technológiai alapok rendszerét, amely felölelte a fém beérkezéstől a termék előállításáig és a munkavédelemig a feldolgozás teljes menetét. Részt vett a Kőfém fejlesztési munkájában, valamint a CEGEDUR-ismeretanyag adaptációjában is. Ő létesítette – feleségével együtt – az üzemben működő Központi Technológiai Kutató Laboratóriumot. 1974-től 1992-ben történt nyugdíjazásáig előbb a Fémipari Kutató Intézet fejlesztési igazgatójaként, később tudományos tanácsadóként tevékenykedett.

1973-ban kandidátusi, majd 1989-ben a műszaki tudomány doktora tuda-

mányos fokozatot szerzett, a hengerlési semleges szögek vizsgálatával. Tagja volt a szakterületével kapcsolatos akadémiai bizottságoknak. Mintegy 40 közlemény őrzi tevékenységét.

Az OMBKE-nek 1951-től volt tagja, és a fémkohászati szakosztály budapesti csoportjában dolgozott.

Életének 80. évében, 2011. december 3-án hunyt el. Temetése 2011. december 22-én, a Fiumei úti temető szóróparcellájában volt. Váratlan halála sok fémkohászt megrázott, akik ezúton mondanak neki utolsó

Jó szerencsét!

 Szabics József

Fuchs Erik (1930–2011)

2011. december 27-én eltávozott az élők sorából dr. Fuchs Erik professzor, okleveles kohómérnök, az anyagtudomány egyik magyarországi megalapozója, az űranyag-technológiai kutatások elindítója, sok, ma az anyagtudomány területén vezető szerepet játszó kutató és egyetemi oktató tanítómestere.

Fuchs Erik György 1930. június 12-én született Győrött. Sopronban, 1952-ben kapott kohómérnöki oklevelet, 1963-ban doktori, 1962-ben kandidátusi, majd 1974-ben akadémiai doktori címet szerzett. 1985-ben a Miskolci Egyetem c. egyetemi tanára, 2004-ben tiszteletbeli doktora lett.

1952–1987 között a Vasipari Kutató Intézet főfoglalkozású aspiránsa, tudományos munkatársa, osztályvezetője, végül kutatásszervezési főmérnöke volt. A Vaskut ellehetetlenülésével – 1987-től az 1990. évi nyugdíjazásáig – a Miskolci Egyetem Műszerközpontjának ügyvezető igazgatójaként dolgozott. Nyugdíjasként még szervezője, és három évig ügyvezetője volt a Soproni Egyetem Innovációs Irodájának, ill. a nemzetközi együttműködésben tervezett Soproni Technológiai Centrumnak.

A felsőoktatásban egyetemi hallgató kora óta tevékenykedett: 1949-től a soproni egyetemi kar Fizikai Tanszékének demonstrátora. Oktatott a Budapesti Műszaki Egyetemen, a Mérnöki Továbbképző Intézet keretei között, főként azonban a mai Miskolci Egyetem (ME) Fémtani Tanszékén. Egy szemeszteren át vendégtanára volt a Freibergi Bányászati Akadémiának 1972-ben, és a Collegium Hungaricum ösztöndíjasaként vendégkutatója a Bécsi Műszaki Egyetem Alkalmazott Fizikai Tanszékének 1972–73-ban.

1970-től évtizedeken át tagja, tisztségviselője volt a Magyar Tudományos Akadémia különböző bizottságainak. Részt vett a Tudományos Minősítő Bizottság munkájában; 1980-tól tagja és koordinátora volt a Nemzetközi Űrkutatási Bizottság Magyar Nemzeti Bizottságának. Részt vett OMF- és MTESZ-bizottságok munkájában. Alapító tagja, tisztségviselője volt a Ma-

gyar Innovációs Kamarának.

Tagja – 2011 óta tiszteleti tagja – volt a Gépipari Tudományos Egyesületnek (GTE), tagja az Eötvös Loránd Fizikai Társulatnak, alapító tagja a Magyar Asztronautikai Társaságnak (MANT).

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületnek 1950 óta volt tagja. Alapító tagja, sok évig elnöke volt az OMBKE egykori Anyagvizsgáló Szakcsoportjának. A Kohászati Anyagvizsgáló Napok egyik létrehozója és 1985-ig az egyik fő szervezője.

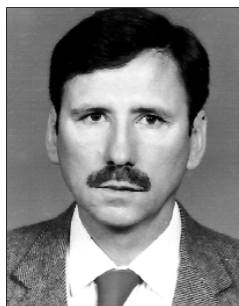
Kezdetől fogva meghatározó szerepe volt az egykori Vaskut fémtani-anyagszerkezettani kutatólaboratóriumainak megszervezésében, a kísérleti fizika lehetőségeinek előtérbe helyezésében, az anyagtudományi alapon nyugvó, új kutatási-fejlesztési szemlélet ágazati elfogadtatásában. Napjainkig kiható, iskolateremtő eredményességgel vont be a munkájába kiváló képességű pályakezdeket. Következtesen szorgalmazta az országban meglévő szellemi kapacitások, különösen a műszaki kutatóhelyek és a természettudományos műhelyek interdiszciplináris együttműködését. Fontos szerepe volt több, fokozatosan lehetővé váló nemzetközi együttműködés kialakításában.

Rendszeresen tartott előadásokat hazai és nemzetközi, szakmai rendezvényeken. Öt egyetemi jegyzete, és több mint 100 tudományos publikációja jelent meg, nagyrészt külföldi folyóiratokban. Feltalálótársa számos, köztük két űr-anyagtechnológiai vonatkozású szabadalomnak.

Számos kitüntetést kapott: a kohászat kiváló dolgozója (1972), Akadémiai Díj (1974), Soltz Vilmos-emlékérem (OMBKE, 1979, 1990, 2000 ill. 2010), Munka Érdemrend, ezüst fokozat (1980), Kiváló Feltaláló, arany fokozat (1983), Fonó Albert-díj (MANT, 2010), tiszteleti tag (GTE, 2011), Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje, polgári tagozat, (2011. aug. 20.).

Halála nagy veszteség az egész műszaki társadalom számára.

**Dr. Zsámboki
László**
(1936–2012)

Tisztelt Gyászoló Gyülekezet!

A 120 évvel ezelőtt Selmecbányán alapított Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület nevében búcsúzom dr. Zsámboki Lászlótól, a selmecbányai montanisztikai szellemi központ legnagyobb kutatójától, legjobb ismerőjétől.

Zsámboki Lászlót fiatal korában látólag semmi sem predesztinálta arra, hogy a magyar bányász és kohász szakmatörténelem kiemelkedő személyiségévé váljon. Budapesten jogi diplomát szerzett 1958-ban; közben egyetemi hallgatóként aktív szereplője volt az 1956-os budapesti forradalmi eseményeknek is: a Kossuth téren könnyebb sebesülést szerzett a véres terrorakció során. Az, hogy ezt követően jogászként nem tudott elhelyezkedni, olyan fordulat volt életében, ami az életét kiteljesítő, sikeres pályára vezette. Rövid kitérő után 1959-ben került Miskolcra, a Nehézipari Műszaki Egyetemre, ahol a könyvtárban kezdett dolgozni. Ez döntő találkozásnak bizonyult életében: azt a néhány évet, amit 1961 után a Kohómérnöki Kar dékáni hivatalában töltött, arra használta fel, hogy 1965-ben másoddiplomaként könyvtárszakon is oklevelet szerzett. 1969-ben így már ezzel a szakképesítéssel került vissza az egyetemi könyvtárba, amely időközben új, korszerű épületet kapott.

Dékáni hivatalvezetőként került kapcsolatba a bányász-kohász szakma olyan elkötelezett professzoraival, akik az akkori korszellem ellenében is kutatták és ápták a hazai montanisztikai oktatás múltját, a selmeci hagyományokat. Közülük Gyulay Zoltán professzort kell kiemelni, aki 1966 és 72 között az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnöke volt és ebben a minőségében is ösztönözte az immár végérvényesen könyvtárossá vált Zsámboki Lászlót a magyar bányászati és kohászati felsőoktatás mintegy 150 éves selmecbányai történelmének feldolgozására. A ma legendásnak tekintett, az egyesület emlékérméinek nevével megőrzött selmeci professzorok a 18–19. században Selmecbányát nemzetközileg is kiemelkedő jelentőségű tudományos-oktatási központtá tették, amelynek módszereire 1794-ben a párizsi Ecole Polytechnique alapító levelében követendő példaként hívták fel a figyelmet. A nagy tudású, nagy tekintélyű professzorok világszínvonalú könyvtárat hoztak létre; ennek felmérését és rendezését ő irányí-

totta. Az egyetemi könyvtár épületében kialakított Selmeci Műemlék Könyvtár ma nemcsak a szakmatörténet kutatóinak kedvelt kutatóhelye, mert a több száz éves, igényes nyomdatechnikával készült, ragyogó ábrákat tartalmazó kiadványok rajtuk kívül sok más látogatót is vonzanak. A könyvtárról 1976-ban készült összefoglaló művére méltán volt büszke. A könyvtár igazgatójaként, majd főigazgatójaként könyvek, kiadványok, publikációk sora került ki a keze alól. Az egyetemi levéltár, majd az egyetemi múzeum létrehozása és működésének megindítása is az ő nevéhez fűződik. 2005-ben ugyan nyugdíjba ment, de haláláig folytatta szakmatörténeti munkáját.

Zsámboki László munkáinak és számos kitüntetésének, elismerésének felsorolása meghaladja ennek a búcsúztatónak a kereteit. Egyesületi kitüntetései közül most csak a legnagyobbat, a tiszteleti tagságot emelem ki. Ehelyett Zsámboki Lászlóról, mint emberről szeretnék beszélni. Amikor 1961-ben a kohász kar dékáni hivatalába került, én kohómérnök-hallgató voltam Miskolcon. Hallgatóként szimpatikus, kulturált, segítőkész fiatal emberként tartottuk számon. Ezt követően szétváltak útjaink; én Budapestre kerültem, ő maradt Miskolcon. Az egyesületi munkába azonban már a 60-as évek közepén bekapcsolódtam és ettől kezdve az egyesületi hierarchia lépcsőit végig járva abban a közegben tevékenykedtem, ahol ő is dolgozott. Egyesületi vezetőként szükségszerűen foglalkoznom kellett az egyesület múltjával, a hazai montanisztikai oktatás történetével. Előadásaim, publikációim készítésénél megkerülhetetlen forrásmunkák voltak könyvei, cikkei, előadásai. Mindig, mindenkinek rendelkezésre állt személyes tanácsadásra, konzultációra; ezt én is többször igénybe vettem.

A neves szakmatörténész kellemes, megnyerő egyéniség volt, aki szívesen részt vett a bányászok és kohászok baráti találkozóin; élvezte a hagyományos dalokat, a fiatal és idős kollegák társaságát. Csendes, kulturált stílusa mellett jó humorérzéke volt; a bajsza alatt megjelenő mosolyról már sejteni lehetett, ha valami vidám dolog jutott eszébe, amit meg akart osztani társaival. 70. születésnapjára – hogy is lehetett volna másképpen – Selmecbányán rendezett nagyvonalú ünnepséget a történelmi hangulatot árasztó Kammerhof épületében. Máig szép emlék mindnyájunknak, akik részt vehettünk rajta.

Dr. Zsámboki László teljes, eredményes életet élt. Érvényesek rá Dsida Jenő sorai:

Megtettem mindent, amit megtehettem,
kinek tartoztam, mindent megfizettem.

Elengedem mindenki tartozását,
felejtse el arcom romló földi mását.

Kedves Laci, a hazai bányász-kohász társadalom nem felejt el Téged, szeretettel megőrizzük emlé-

kedet, életműved pedig mindnyájunkat túl fog élni.

Isten veled, nyugodjál békében,
Jó szerencsét!

Tardy Pál

Dr. Zsámboki László, a Miskolci Egyetem Könyvtár, Levéltár, Múzeum címzetes főigazgatója 2012. január 25-én hunyt el. Kunszentmiklóson, a Felszezi temető családi sírboltjában helyezték örök nyugalomra 2012. február 7-én.

Dr. Horváth Ferenc

(1929–2012)

Szomorú szívvel és mély fájdalommal hajtom meg fejem dr. Horváth Ferenc hamvai előtt és búcsúzom tőle mindazok nevében, akik őt becsülték, tisztelték, lett legyen ők diák vagy egyetemi társai, munkatársai, barátai, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületben tagtársai.

A sors úgy hozta, baráti és munkakapcsolatunk egy egész korszakot ívelt át, mely kezdődött 1948-ban és tartott a közelmúltban bekövetkezett haláláig. Elmondhatom, ismerem őt. Ismerem őt, mint egy szorgalmas, nemes lelkű, segítőkész, a legjobban rajzoló, szerkesztő évfolyamtársat, ismerem őt, mint a szakmáját kiválóan értő, precíz, határozott mérmőköt és elismerem őt kiváló vezetőnek, aki következetes, lényeglátó, önmagával és másokkal szemben is szigorú, aki nem tűri a sok mellébeszélést, akinek vezetése alatt alkotói szabadság légköre uralkodott. Különbféle posztok betöltése után, három évig volt a győri Öntöde és Kovácsológyár igazgatója, majd 20 éven át az Öntödei Vállalat vezérigazgatója. Vezérigazgatósága alatt abból a 13 rendkívül elmaradt, egymástól távollévő gyárból sikerült egy egységes, nyereségesen, az akkori viszonyok között jó színvonalon működő nagyvállalatot kovácsolni és a megszűnéséig, 1985-ig megtartani. Eredményes vezetését számos kitüntetéssel, a Vállalat munkáját évről évre kiváló minősítéssel honorálta a felsőbbség.

A gyorsan fejlődő technikával lépést tartott. Egyetemi doktori disz-

sertációját 1979-ben summa cum laude minősítéssel védte meg.

Az OMBKE-nek, mint tudományos egyesületnek aktív tagja és patronálója, az Öntödei Szakosztálynak pedig egy cikluson át elnöke volt. A ma már nemzetközi hírű Öntödei Múzeum alapítójának nem csak az egyike, hanem anyagi támogatója is volt.

Nyugállományba vonulása után az átalakulás kezdődő kibontakozásától távol tartotta magát. A család, a pihenés került előtérbe, majd súlyos operáción esett át, mely nem múlt el nyomtalanul, mint ahogy szeretett felesége elvesztése sem. A nagy csaták tárgyai, a sakkfigurák és a kártyalapok egyre ritkábban kerültek elő, majd teljesen elmaradtak. S a mintegy két hónappal ezelőtti rohammal a rá jellemző szívóssággal még küzdött, de sajnos ez esetben alulmaradt.

Kedves Barátom! A halállal vívott küzdelmedet ugyan elveszítetted, de az irántad érzett tiszteletet, barátságot semmi sem győzheti le, senki sem veheti el.

Örülök, hogy hosszú éveken át munkatársad, barátod lehettem. Az öntészet érdekében kifejtett munkádrol joggal mondhatom el a kohász himnusz utolsó soráival: kellett ez a honnak, Te derék Kohász.

Nyugodjál békében!

Dr. Kovács Dezső

Dr. Horváth Ferenc 2012. január 30-án hunyt el. Temetése február 16-án volt a kelenföldi Szent Gellért-plébániatemplom urnatemetőjében.

Dr. Szabó Ferenc az OMBKE tiszteleti tagja, a Dunai Vasmű 1976–1992 között volt vezérigazgatója 2012. február 14-én elhunyt. Búcsúztatója 2012. február 21-én volt a dunaújvárosi temetőben. Nekrológiát a következő számunkban közöljük.

Szemelvények kohászatunk múltjából

Korompa (németül Kropf, szlovákul Kropáč)

A korompai vasmű 1907-ben

Észak-Magyarországnak azon a részén, amely ma Szlovákiát alkotja, a 19. sz. legnagyobb vasműve a Szepes vármegyei Korompán jött létre. A Hernád völgyében fekvő községet szász hospesek alapították, 1246-ban említi először írott forrás. A környező hegyekben aranyat, ezüstöt, rezet és vasat bányásztak. Helybeli jobbagyok által működtetett vashámorokat 1549-től kezdve említenek. Az 1780-as években *gróf Csáky Imre* két bucakemencéje és két hámore évente mintegy 1100 bécsi mázsa vasat termelt.

Iglón 1840-ben *Trangous Lajos* vezetésével egy bányatársulat alakult meg, ez Korompán 180 ezer Ft költséggel vasgyárat létesített. A faszenes nagyolvasztó, a kupolókemence és három frisstüzes hámor két év múlva kezdett termelni. A jó folyékonyságú nyersvas zöméből öntvényeket gyártottak, a fennmaradó részből a hámorek rudat kovácsoltak. Bérbe vették a Sáros megyei Máriavölgyben lévő frissítő- és rúdhengerművet, és a Tarca mentén fekvő Balázsvágáson is üzembe helyeztek egy frissítőhámort. Két év múlva Korompán lemezhengemű és forgácsolóműhely létesült, az utóbbi főleg öntvényeket munkált meg, de bányaberendezések és különféle gépek gyártásával is foglalkozott.

Trangous Lajost a negyvennyolcas forradalom és szabadságharc elején *Kossuth Lajos* a Pénzügyminisztérium bányászati osztályának vezetésével bízta meg. 1848 őszén Korompán elkezdtek a puskacsövek és szuronyok gyártását. 1864-ben 36 ezer mázsa nyersvasat termeltek, ebből 15 ezer mázsa öntvény készült. Korompán volt Észak-Magyarország egyik legnagyobb vasöntődéje.

1880-ban felépítették a második faszenes nagyolvasztót, a nyersvas egy részével a zólyomi vas- és bádogyárat és a diósgyőri Bessemer-művet látták el. Kovácsolóüzem létesült, jelentősen fejlődött a gépgyártás, gőzgépet, szivattyút, fűvógépet Ausztriába és Porosz-Sziléziába is szállítottak. Az öntvénygyártás a Meidinger-kályhákkal, víz- és gázvezetékcsövekkel bővült. A foglalkoztatottak száma elérte a 450-et, ebből 149 esett az öntődére.

A korompai vasmű- és bányatársulatot 1895-ben a bécsi vállalkozók által létrehozott Hernádvölgyi Magyar Vasipar Rt. vette át, és a régi gyár mellé korszerű vas- és acélművet kezdtek építeni. A 24 m magas, napi 140 t teljesítőképességű koksos nagyolvasztó az ország legmodernebb kohója volt. A vasbányák Korompa déli határában, valamint a Gölnicbányához tartozó Klippbergben voltak, az ércet a pörkölöbe, majd a vasműbe 4,7 km hosszú kötélpálya szállította. Az acélműben két kavaro- és két martinkemence volt, továbbá durva- és finomhengeműsor.

1900-ban a részvények többségét a Rimamurány–Salgótarjáni Vasmű Rt. szerezte meg, de a korompai gyár megtartotta önállóságát. Rövidesen üzembe helyezték a második koksos nagyolvasztót, a faszenes kohókat és a vasöntődét pedig megszüntették. Az első világháború kitörése előtt, 1913-ban Korompán 84500 t nyersvasat, immár öt martinkemencével 101500 t acélöntecset, 6300 t sínt, tartót, szalagot és lemezt gyártottak.

 K. L.

Források:

Heckenast G.: A magyarországi vaskohászat története a feudalizmus korában. Bp., 1991.

Rempert Z.: Magyarország vasgyártása a dualizmus korában. Bp., 2005.

Dejny hutníctva na Slovensku. Košice, 2006.

A Dunaújvárosi Főiskola

2000-ben, amikor a Főiskola önálló felsőoktatási intézménnyé alakult, határozott elképzelés volt arról, hogy miként váljon Dunaújváros és a régió szellemi innovációs központjává. A képzési és kutatási területek bővítését annak szolgálatába állították, hogy létrejöhessen egy korszerű intézmény, a Közép-európai Innovációs és Technológiai Campus.

Tudatos oktatási és infrastrukturális fejlesztéseikkel elérték, hogy az elmúlt húsz évben hallgatóik száma a nyolcszorosára emelkedett, és jelenleg közel ötezer hallgatója van az intézménynek. 2010-ben már 9 BSc/BA-alapszak és 24 felsőfokú szakképzési szak, 2007-től az első mesterszak, a mérnök-tanár MA-képzés is választható. Ezzel egy időben külföldi hallgatók is tanulnak, angol nyelven főként ukrán és ázsiai hallgatókat oktatnak az Engineering Business Management BSc-szakon.

Az elmúlt tíz évben, közel tízmilliárdos fejlesztésnek köszönhetően campus épült: a belvárosi főépülettel és a szomszédos kollégiumokkal valóságos körgyűrűt alkotnak az új létesítmények és a felújított és bérelt korszerű kollégiumok. Az infrastrukturális fejlesztések még nem fejeződtek be, Regionális Egyetemi Tudásközpontként hallgatóbarát, európai campus épül.

A jelenlegi és leendő partnerekkel, valamint a jövő diplomásaival közös érdek, hogy igényeiknek megfelelő képzést kapjanak, együttműködve az oktatás-, és kutatásfejlesztésben egymás javát is szolgálják.

A fenntartó Oktatási és Kulturális Minisztérium felismerte regionális törekvések fontosságát, bizalmat szavazott, és az adófizető polgárok mellett a partnereknek is köszönhetően ma már korszerű létesítményekben kiváló eszközpark, és gyakorlati helyek is segítik a mérnöki, informatikai, közgazdasági, kommunikációs és pedagógiai területeken tanuló hallgatók elméleti és gyakorlati felkészülését.

A színvonalas kollégiumokban ma már valamennyi szállást igénylő elsőéves hallgatónak – a főiskolai belső informatikai hálózatra, internet-csatlakozásra és kábeltelevíziózásra is lehetőséget adó, fürdőszobás lakóegységekben – szállást tudnak adni. A szobákban hűtőszekrény, az emeleten korszerűen felszerelt konyhák és mosókonyhák teljes komfortot jelentenek számukra. A szobák a nemzetközi Youth Hostel hálózat kínálatában is szerepelnek.

A szabadidő kulturált eltöltésére korszerű könyvtár, konferenciaterem, Diákcentrum, a fitness centrumot is magába foglaló Campus Klub, Sport- és Rendezvény-csarnok, valamint szabadtéri sportpályák állnak a főiskolai polgárok rendelkezésére.

Az intézmény főépülete 1951–1953 között épült *Malomsoki József* és *dr. Avas Mihály*, az épületben működő Kerpely Antal Kohászati Technikum első igazgatója tervei alapján.

Az intézmény elnevezése és címe az évek során változott:

1962–1969 Felsőfokú Kohóipari Technikum (FKT);

1969–1990 (miskolci) Nehézipari Műszaki Egyetem Kohó és Fémipari Főiskolai Kara (NME KFFK);

1990–2000 Miskolci Egyetem Dunaújvárosi Főiskolai Kara (ME DFK);

2000. január 1-jétől Dunaújvárosi Főiskola (DF) / College of Dunaújváros / Fachhochschule Dunaújváros.

